

4. Case of Mircea v. Romania (Application № 41250/02) : Judgement of European Court Human Right, 29 March 2007. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-79960> (дата звернення: 27.01.2024).

5. Case of Abdulla Ali v. The United Kingdom (Application № 30971/12) : Judgement of European Court Human Right, 30 June 2015. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-155715> (дата звернення: 27.01.2024).

6. Case of Ninn-Hansen v. Denmark (Application № 28972/95) : Judgement of European Court Human Right, 18 May 1999. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-4583> (дата звернення: 27.01.2024).

7. Case of Natsvlishvili and Togonidze v. Georgia (Application № 9043/05) : Judgement of European Court Human Right, 29 April 2014. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-142672> (дата звернення: 27.01.2024).

8. Case of Tadić v. Croatia (Application № 25551/18) : Judgement of European Court Human Right, 28 November 2023. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-229130> (дата звернення: 27.01.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-409-2-36>

**FACTORS DETERMINING THE PECULIARITIES
OF INTERROGATION DURING THE INVESTIGATION
OF HOOLIGANISM COMMITTED BY FOOTBALL FANS**

**ЧИННИКИ, ЯКІ ОБУМОВЛЮЮТЬ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ
ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО
ФУТБОЛЬНИМИ ВБОЛІВАЛЬНИКАМИ**

Klimov B. V.

*Postgraduate Student at the Department
of Criminal Law and Law Enforcement
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Клімов Б. В.

*аспірант кафедри кримінального
права та правоохоронної діяльності
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Ефективність розслідування хуліганства, вчиненого футболними болівальниками, безпосередньо пов'язана з якістю проведення почат-

кових процесуальних дій та організаційних заходів, особливо тих, результати яких є залежними від суб'єктивних факторів сприйняття, відображення та відтворення ідеальних слідів кримінального правопорушення.

Серед них однією із найбільш інформативних слідчих (розшукових) дій (далі – СРД), які проводяться слідчими (дознавачами) під час розслідування хуліганства, вчиненого футбольними вболівальниками, є допит. У зв'язку з цим, жодне розслідування зазначеної категорії кримінальних правопорушень не здійснюється без проведення допиту.

Не враховуючи на об'ємний набутий досвід роботи органів досудового розслідування щодо проведення допитів потерпілих, свідків, очевидців, підозрюваних, спеціалістів, перекладачів, понятих, у тому числі й серед таких категорій осіб як футболісти, футбольні судді, представники громадськості, журналісти, працівники правоохоронних органів, до сьогодні не напрацьований в достатньому обсязі методичний комплекс криміналістичного інструментарію допиту у досліджуваних кримінальних провадженнях.

При цьому, незважаючи на розмаїття наукових праць, не применшуючи здобутки їх авторів, необхідно зазначити, що наразі залишається невирішеною низка важливих питань, по-перше, пов'язаних із питаннями комплексного вивчення феномену футбольного хуліганства, критичного аналізу існуючих наукових підходів до розгляду передумов виникнення футбольного хуліганства як соціального феномену та субкультури (оскільки саме такий підхід може привести до розуміння процесів, які призводять до його радикалізації), по-друге, бракує праць, присвячених дослідженню криміналістичної характеристики футбольного хуліганства як вірогідній моделі події для алгоритмізації можливих слідчих версій, по-третє, фрагментарними є дослідження вчених-криміналістів щодо тактики і методики проведення окремих слідчих дій при розслідуванні злочину досліджуваного виду, що слід визнати суттєвим недоліком, враховуючи сучасні потреби слідчої практики [1, с. 92].

Специфіку проведення допитів у кримінальних провадженнях за фактами хуліганства, вчиненого футбольними вболівальниками, обумовлює ряд чинників, серед яких, на нашу думку, привертають увагу:

1. Чисельність допитів, їх черговість і неочевидність кола осіб, які йому підлягають, особливо при масових хуліганствах футбольних

вболівальників та/або у місцях великого скупчення людей (стадіони, площі, сквери, парки, місця масового перегляду футбольних матчів та ін.).

2. Значна кількість протилежних та/або неузгоджених показань допитуваних осіб із однаковим статусом щодо ключових обставин подій.

3. Складність визначення статусу допитуваних (потерпілі чи підозрювані) серед затриманих та заявників.

4. Неможливість чи надмірна складність спростування або підтвердження показань щодо ключових обставин події за відсутності інших джерел доказів.

5. Складність визначення ролей під час вчинення організованих хуліганств футбольних вболівальників.

6. Територіальна віддаленість місць до яких особи, що підлягають допиту, відразу відбувають після закінчення футбольних подій (інші райони міста, населені пункти, регіони, інші країни).

7. «Особливий» соціальний статус допитуваних (футболісти, тренери та судді, громадські діячі, журналісти, іноземці, неповнолітні та ін.).

8. Інші.

Результати інтерв'ювання слідчих (дізнавачів) та вивчення матеріалів кримінальних проваджень показують, що вплив названих чинників на результативність проведення допиту можливо зменшити. Ефективними у цьому сенсі є криміналістичні прийоми профілактики та організації і тактики розслідування хуліганств футбольних вболівальників взагалі, а також організаційно-тактичні прийоми проведення допиту зокрема.

Література:

1. Пирожкова Ю., Верлос Н., Мельковський О. Організаційні та тактичні особливості проведення допиту підозрюваних при розслідуванні хуліганства, вчиненого футбольними вболівальниками. *Юридичний вісник*. 2022. № 5. С. 91–98.